

КВІР-ЛІТЕРАТУРА

ЩО ЦЕ І ЧОМУ ВОНА З'ЯВИЛАСЯ В УКРАЇНІ

Квір-література — це напрям у сучасній українській культурі, що зображує історії людей з різними гендерними та сексуальними ідентичностями. Однак у її центрі — не ідентичність як сенсація, а людина зі своїми почуттями, переживаннями, болем, радіщами, страхами й перемогами. Основна ідея таких текстів — нормалізувати різноманіття людського досвіду, показати, що квір-люди не «особливі» й не відокремлені від суспільства. Вони — його частина.

неділя
26
жовтня

Народний прогноз погоди: У минулі часи цей день називали лазневим. На полиці протопленої лазні настоювали у молоці цілющі трави. Цього дня уважно слухали півня. Якщо півень починав співати раніше дев'ятої години вечора, завтра очікували дощ

У квір-літературі важливими стають теми свободи бути собою, права на любов, на власний шлях і внутрішній голос. Кожна історія — це не просто сюжет, а спроба звільнитися від нав'язаних ролей і стереотипів. Герої часто зіштовхуються зі страхом бути неприйнятими, із тиском сім'ї чи суспільства, із пошуком власної ідентичності. Але головне — вони проходять шлях до прийняття себе, і саме це робить такі тексти життєвими, емоційно глибокими та універсальними.

ЧОМУ ЦЕ ВАЖЛИВО САМЕ ЗАРАЗ?

Україна переживає перехідний етап. Після Революції Гідності, початку російсько-української війни та руху в бік Європи ми переосмислюємо цінності, які раніше здавалися другорядними. Повага до прав людини, свобода вибору та гідність особистості стають фундаментом суспільних змін

Саме тому квір-література в Україні сьогодні — не просто художній тренд. Це культурний акт. Це спосіб надати голос тим, кого десятиліттями змушували мовчати. Це противага російській пропаганді, яка намагається використати тему сексуальної ідентичності як інструмент тиску, зомбування та маніпуляції.

Квір-література формує культуру емпатії. Через історії персонажів ми перестаємо сприймати людей ярликами й починаємо бачити — людину. Її страхи, самотність, надію, любов.

КВІР-ЛІТЕРАТУРА ДЛЯ ДІТЕЙ І ПІДЛІТКІВ: ЧОМУ ЦЕ НЕ «ПРО СЕКСУАЛЬНІСТЬ», А ПРО ЛЮДЯНІСТЬ

Особливе значення мають книги, написані для молодшої аудиторії. Дитина живе у світі, де різноманіття — природне, поки хтось не пояснить їй, що бути іншим — це погано. Дитячі та підліткові книги, де зображені різні моделі сім'ї, любові, ідентичності, вчать найпростішого: родина — це там, де тебе люблять; людина — це людина, незалежно від того, ким вона є.

Квір-література для підлітків — це вже не тільки про сім'ю. Це про пошук себе, подолання самотності, страх осуду. Підліток часто живе з думкою «зі мною щось не так», і тому такі книги стають підтримкою, місцем, де він може впізнати себе й перестати боятися власного «інакшого».

Література дає людині те, чого іноді не дає світ навколо — прийняття.

МЕТТ КАУЛІЦЬ: КВІР-ІСТОРІЇ В ФОРМАТІ ФЕНТЕЗІ ТА ЕМОЦІЙНОГО ПОГЛИБЛЕННЯ

Метт Кауліц — сучасний український письменник, який працює в жанрі young adult та міського фентезі. Його творчість вирізняється тим, що фантастичний світ стає лише декорацією для глибоких психологічних тем: травм, самоприйняття, внутрішньої боротьби, права на власну ідентичність.

Його роман «Емпати» став феноменом молодіжної літератури: перший наклад розкупили за два тижні. Головний герой — Кай Мерфі — не просто хлопець із надздібностями, він гей. Проте його орієнтація не подається як «сенсація» чи конфлікт. Вона — така ж природна частина його особистості, як характер, страхи чи мрії.

Кай проходить шлях від сорому й внутрішнього заперечення до прийняття себе. Його історія стає метафорою для багатьох: справжня свобода — це свобода бути собою. У романі немає «вражаючих викриттів». Є людяність. Є реальність почуттів. Є право на любов.

ЛАРИСА ДЕНИСЕНКО: КНИГА, ЩО ЗМІНИЛА УКРАЇНСЬКУ ДИТЯЧУ ЛІТЕРАТУРУ

Лариса Денисенко — письменниця, правозахисниця та громадська діячка, яка сміливо вводить у дитячу літературу тему різних моделей сім'ї. Її книга «Майя та її мами» стала першою дитячою книжкою в Україні, де зображена родина з двома мамами.

Головна цінність книги — не у самій темі, а в тому, як вона подана. Майя дивиться на світ очима дитини: без упереджень, без ненависті, без страхів. Вона бачить, що сім'ї бувають різні: з одним із батьків, з бабусею, з прийомними батьками... Її родина — просто одна з багатьох. І найголовніше в ній — любов.

Книга Денисенко вчить дорослих через погляд дитини. Вона говорить просту річ: не сімейна структура визначає сім'ю, а любов, турбота і безпека.

ДАР'Я ЧАЙКА: БОЛІСНИЙ ТЕКСТ ПРО ПІДЛІТКОВУ ЖОРСТОКІСТЬ І МОВЧАННЯ

Дар'я Чайка представляє нове покоління авторів. Її роман «Майже хороші хлопці» — щира і болюча історія про підлітка, який наважується сказати правду про свою ідентичність і стикається з булінгом, агресією, ізоляцією. У романі насильство не романтизоване і не прикрашене — воно показане як воно є: брутальне, руйнівне, несправедливе.

Особливий художній прийом — історія подається не від імені хлопця, який зізнався у своїй гомосексуальності, а від імені його друга. Це дозволяє побачити іншу сторону: спостерігача, який мовчить, бо боїться піти проти більшості. Роман ставить болюче запитання: чи можна вважати себе «хорошою людиною», якщо ти мовчки дивишся, як знущаються з іншого?

Це не просто історія про ідентичність — це історія про сміливість і ціну мовчання.

ВИСНОВОК

Квір-література в Україні — це не про сексуальність. Це про людяність.
Про свободу бути собою.
Про любов, яка не повинна ховатися.

УВАГА! РОЗШУК ОРГАНІЗАТОРІВ
КРИМІНАЛЬНОГО УГРУПОВАННЯ «ЖИВЧИКИ»

Мороз Карина
«Картон»

Давтян Ангеліна
«Ташкент»

Нідзельська Вікторія
«Степанич»

ДО НОВИХ ЗУСТРІЧЕЙ! ПРОСИМО
ОЗНАЙОМИТИСЯ З МИНУЛИМИ НАШИМИ
ВИПУСКАМИ:

- 1. Толерантність у перекладі чутливої лексики: гендерний вимір художнього тексту.
- 2. Толерантність чи культурна невідповідність ? Репрезентація темношкірих акторів у ролях європейських персонажів